Reportage

Registratiesysteem beweiding is klaar, maar vraagtekens over borging

Reportage

De Limburgse melkveehouder Johan Schouteden stelde zijn bedrijf het voorbije jaar open voor de ontwikkeling van een registratiesysteem voor beweiding. Het systeem dat werkt met sensoren en getraind is door AI, is klaar voor de praktijk. Daarmee is een belangrijke horde voor de implementatie van de stikstofreducerende maatregel weidegang genomen. “Maar er is nog onduidelijkheid over de borging. Als de boer camerabeelden vijf jaar moet bijhouden, loopt de meerkost voor dataopslag op tot 15.000 euro.”

1 APRIL 2026

Jerom Rozendaal

Lees meer over:
Boeren
platteland

Een aantal Vlaamse melkveehouders wilde dit jaar weidegang als PAS (Programmatische Aanpak Stikstof)-maatregel toepassen, maar ze stuitten daarbij op de praktische uitvoerbaarheid. “Je moet de weidegang registreren met een logboek zodat het bewijs sluitend is, maar wij vonden geen passende technologie”, vertelde Kathleen Janssens vorig jaar aan VILT. De melkveehoudster uit Hove koos daarom uiteindelijk voor een mestrobot om te voldoen aan de PAS-reductie-eis van vijf procent voor dit jaar.
Officieel heet de PAS-maatregel ‘beweiden in groep’. Dat betekent dat effectief de hele melkveestapel buiten moet staan. De weide-uren beginnen te lopen vanaf het moment dat de laatste koe de stal heeft verlaten, tot de eerste koe de stal opnieuw betreedt. Afhankelijk van het type stal (rooster of dichte vloer) en het aantal beweidingsuren kan het reductiepercentage binnen 15 beweidingsklassen oplopen van vijf tot 20 procent. Ook beweiding van jongvee kan als PAS-maatregel worden ingevoerd, maar hier liggen de reductiepercentages lager.

2.800 uur beweiding goed voor 20 tot 26 procent reductie

Om voor het volwassen melkvee aan 20 procent (26% bij een dichte vloer, red.) te geraken, moet er 2.800 uur per jaar beweid worden. 700 uur volstaat om een reductie van vijf procent (6,5% bij een gesloten vloer, red.) te verkrijgen.
Als de rundveehouder deze maatregelen in zijn vergunning laat opnemen, moet er ook een registratietechniek voorzien zijn waarmee de melkveehouder kan aantonen dat hij aan de voorwaarden voldoet. In veel gevallen kan dat met een manueel logboek. In sommige gevallen (bijvoorbeeld bij vrouwelijk jongvee) is digitale registratie vanaf 1.400 uur verplicht.

Melkveehouder Johan Schouteden en onderzoeker Bert Driessen (AWS)

Omdat er nauwelijks geschikte registratiesystemen op de markt waren, besloot Bert Driessen, directeur-eigenaar van het studiebureau Animal Welfare Solutions (AWS), zich te richten op de ontwikkeling van zo'n systeem onder de naam Autodetect Vee. Voor de ontwikkeling van de registratietool gebruikte hij het voorbije jaar de melkveestal van Johan Schouteden als praktijkbedrijf.

Training registratiesysteem tijdens melkrondes

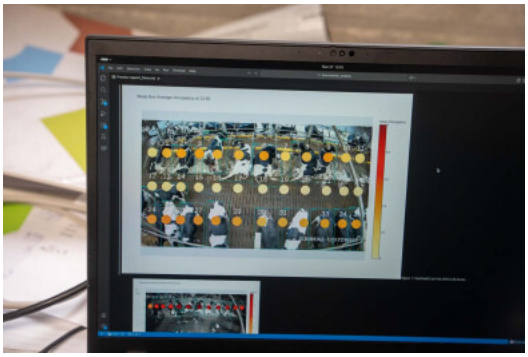
Vier camera's staan opgesteld onder de nok van de melkveestal in Houthalen-Helchteren en brengen de volledige melkveestapel van 150 koeien in beeld. Het digitale platform, dat met AI getraind is, vertaalt de beelden. Het registreert waar de koeien zich bevinden en kan zo ook vaststellen wanneer de stal volledig leeg is.

In het geval van Schouteden zijn de koeien nooit buiten, maar gaan ze twee keer per dag naar de melkcarrousel om gemolken te worden. Als de koeien zich in de wachtruimte bevinden, is de stal leeg. "Daarmee voldoet deze stalsituatie prima om het systeem te ontwikkelen en te testen", benadrukt Driessen.

De onderzoeker ontving onder andere een PAS-subsidietoelage van Boerenbond voor de ontwikkeling van zijn tool. Samen lanceerden ze het EIP-project Weide-PASpoort, waarin de noden en verwachtingen van melkveebedrijven in beeld worden gebracht. Hierin polst een enquête ook naar de interesse in 'beweiden in groep' bij Vlaamse veehouders en de registratie ervan.

Onli)ne bevraging - WeidePASpoort

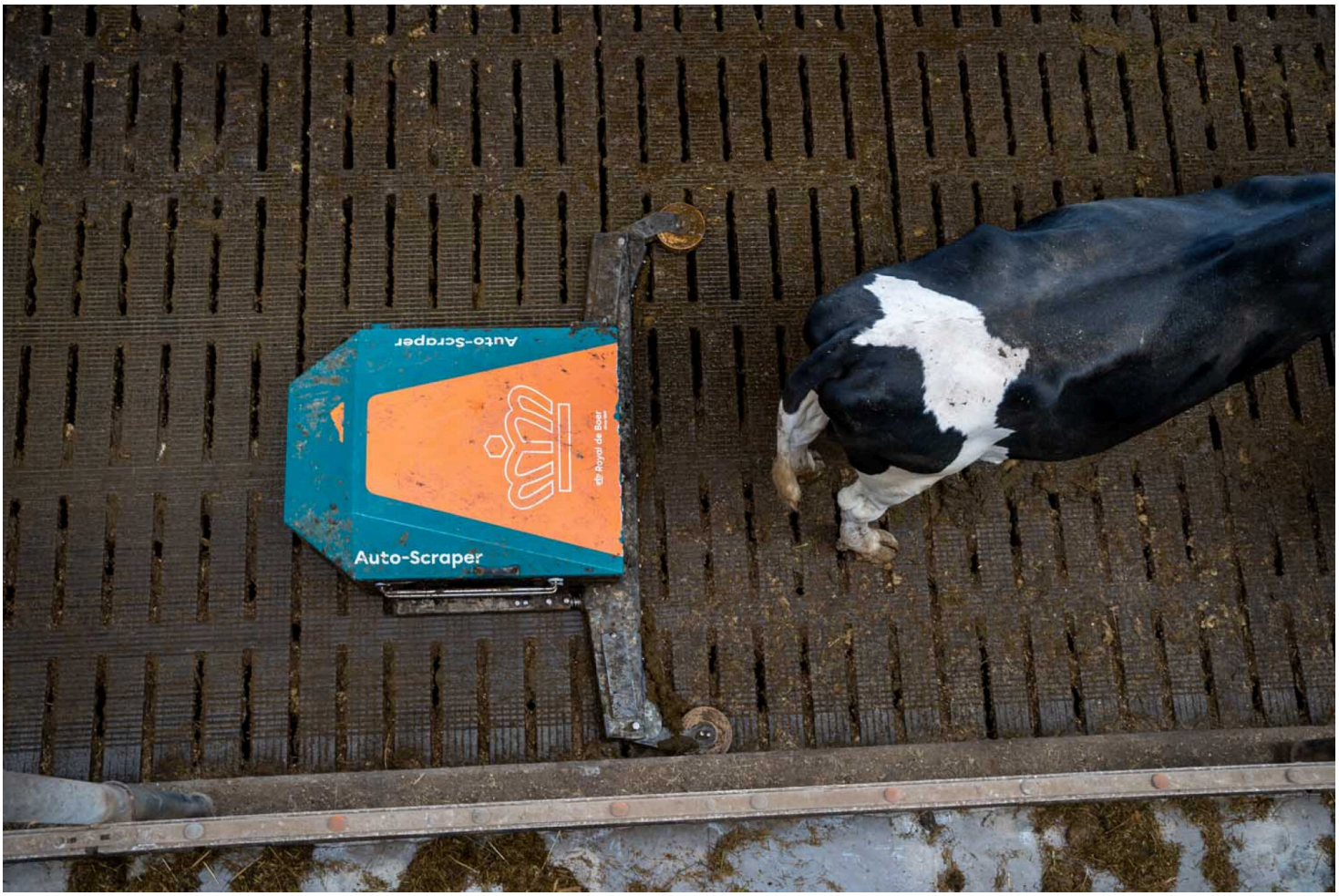

Medio maart is het potentieel van Autodetect Vee wel wat verminderd. Door een aanpassing van de PAS-maatregel 'beweiden in groep' per ministerieel besluit volstaat vanaf 26 november 2025 ook een manueel logboek als bewijslast, en is digitale registratie niet langer verplicht. Bedrijven die de PAS-melding vóór die datum deden en meer dan 1.400 uur beweiden, moeten nog wel digitaal registreren. Ook voor beweiding met jongvee geldt dus die plicht.

Beweiden in groep tegen 2030

Melkveehouder Schouteden vertelt dat weidegang op dit moment geen optie is voor hem. De boer beschikt over 13 hectare huiskavel en deed tot enkele jaren geleden wel degelijk aan beweiding. Maar nadat de wolf zijn comeback maakte in Vlaanderen, ook in het gebied rond het melkveebedrijf van Schouteden, haalde hij zijn koeien naar binnen.

De Limburger investeerde in een mestrobot om zo aan de minimale reductie-eis van vijf procent van begin dit jaar te voldoen. “Maar misschien dat weidegang tegen 2030, als we meer moeten reduceren, wel weer een optie is”, vertelt de melkveehouder, die ook schapen houdt. Hij slaagde er het voorbije jaar behoorlijk in om met behulp van kuddebeschermingshonden de roofdieren buiten zijn kudde te houden.

Laat de koe zelf kiezen

Schouteden hoopt dat de PAS-maatregel ‘beweiden in groep’ op termijn evolueert naar individuele beweiding. “Het zou ook beter zijn voor het dierenwelzijn als een koe kan beslissen of zij al dan niet naar buiten gaat. Op zeer warme dagen zie je bijvoorbeeld dat de dieren liever binnen blijven. Als de helft van de veestapel buiten graast, zie ik niet in waarom er dan niet alsnog een gedeeltelijke reductie zou kunnen gelden”, vertelt hij.

Bert Driessen geeft aan dat het technisch perfect mogelijk is om het individuele beweidingsgedrag van koeien afzonderlijk te registreren. Door individuele registratie heeft het gebruik van camera en AI nog veel meer toepassingsmogelijkheden, aldus de Limburgse onderzoeker. “Met het systeem konden we bijvoorbeeld vaststellen dat een koe opvallend lang aan het voerrek verbleef. Nadat we poolshoogte namen bij Johan, bleek dat deze koe met haar hoofd vastzat.”

Monitoring dierengezondheid met camera's en AI

Op deze manier ziet Driessen, die zich met zijn onderzoeksbureau vaak ook richt op dierenwelzijnsprojecten, nog veel meer nuttige toepassingsmogelijkheden voor zijn detectiesysteem. Zo zou een afwijking van de standaardverblijfspatronen in de stal kunnen duiden op bijvoorbeeld mankementen aan de ligboxen. “Ook op het gebied van gezondheid kun je met activiteitenregistratie veel bereiken”, aldus Driessen.

De onderzoeker geeft aan dat het systeem op punt staat en de beweidingsgraad van het melkvee kan registreren. Maar er zijn nog onduidelijkheden over de bewijslast die een veehouder moet kunnen voorleggen voor de voorbije vijf jaar. “Als dat moet aan de hand van camerabeelden die lokaal op de site moeten worden opgeslagen en niet in de cloud, dan is daar enorm veel dataopslag-capaciteit voor nodig. De investering hiervoor kan oplopen tot 15.000 euro”, aldus Driessen. Hij zit binnenkort samen met de overheidsdiensten om de wijze van borging te bespreken.

Uitgelicht

Vijf innovatieve PAS-projecten ontvangen samen half miljoen euro steun van Boerenbond

duiding

Vijf projecten die zich richten op de reductie van stikstofuitstoot of innovaties die de introductie van nieuwe PAS-technieken verder kunnen helpen, zijn geselecteerd voor de...

26 NOVEMBER 2025

Lees meer

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/

screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/

screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

Privacy policy

Copyright

Cookie Policy

Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada